

SAOPĆENJE PRIOPĆENJE FIRST RELEASE

GODINA / YEAR XIII

SARAJEVO, 10. 09. 2025.

BROJ / NUMBER: 26.1

ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ U 2024. GODINI RESEARCH AND DEVELOPMENT IN 2024

Na poslovima istraživanja i razvoja u 2024. godini bile su zaposlene 2.253 osobe, sa punim i kraćim od punog radnog vremena, od čega je 1.234 žena, odnosno 54,77%. Izraženo ekvivalentom pune zaposlenosti, na poslovima istraživanja i razvoja puno radno vrijeme bilo je angažirano 1.807,35 osoba.

U istom periodu na poslovima istraživanja i razvoja, na osnovu ugovora o djelu ili autorskog ugovora, bilo je angažirano 272 osoba, od čega je 128 žena, odnosno 47,06%. Izraženo ekvivalentom pune zaposlenosti, na poslovima istraživanja i razvoja puno radno vrijeme bilo je angažirano 147,20 osoba.

Od ukupnog broja zaposlenih, najveće učešće imaju istraživači (87,53%), tehničko osoblje (7,23%), ostalo osoblje (5,24%).

Najveći broj istraživača zaposlen je u sektoru visokog obrazovanja (84,86%), poslovnom sektoru (11,45%), državnom sektoru (3,69%).

Kada se posmatra naučna oblast istraživačkog rada najveći broj istraživača zaposlen je u oblasti humanističkih nauka (20,71%).

Bruto izdaci za istraživanje i razvoj u 2024. godini iznosili su 67.484.794 KM, od toga su tekući izdaci iznosili 60.275.476 KM (89%), a investicioni izdaci 7.209.318 KM (11%).

Bruto izdaci su najveći bili u oblasti prirodnih nauka (36%). Naučna oblast određena je prema pretežnoj oblasti, odnosno oblasti u kojoj radi najveći broj zaposlenih na poslovima istraživanja i razvoja.

Najviše utrošenih sredstava za naučnoistraživački rad je u oblasti obrazovanja (37%).

Ukupan broj istraživačko-razvojnih radova je 632, od čega je najveći broj radova iz inženjerstva i tehnologije (16%).

Od 48 posmatranih jedinica koje su u 2024. godini obavljale djelatnosti istraživanja i razvoja, 33 jedinica je iz sektora visokog obrazovanja, 13 jedinica iz poslovnog sektora, a 2 jedinice iz državnog sektora.

There were 2.253 persons engaged in R&D in full-time and part - time employment, out of which 1.234 or 54.77% were women. It is also possible to display the total number of employees by full-time equivalent, thus, in 2024 there were 1.807,35 persons working full-time in research and development activities.

In the same period, 272 persons were hired under temporary service contracts and copyright agreements in research and development activities, out of which 128 were women, 47,06%. Expressed in full time equivalent, 147.20 persons were hired under temporary service contracts and copyright agreements in research and development activities.

Out of the total number of employees, the largest share is that of researchers (87,53%), technicians (7,23%), other supporting staff (5,24%).

Most researchers were hired in the sector of higher education (84,86%), followed by business sector (11,45%), and government sector (3,69%).

By field of science, the highest number of researches was engaged in the field of Humanities (20.71%).

Gross expenditure on R&D in 2024 was 67.484.794 KM, out of which current expenditures were 60.275.476 KM (89%), and investment expenditure 7.209.318 KM (11%).

Gross expenditures were the highest in the field of Natural sciences (36%) . The field of science is determined according to predominance. The predominant field is the one in which most personnel work in research and development.

The highest share of funds for R&D was intended for Education (37%).

The total number of R&D works was 632, with the majority of work being part of Engineering and Technology (16%).

Out of the total number of R&D units, which was 48 in 2024, 33 were part of the higher education sector, 13 were part of the business sector and 2 units were part both of government sector and non-profit sector.

1. ZAPOSLENI NA POSLOVIMA IR PREMA SEKTORIMA I POLU U 2024.

PERSONS ENGAGED IN R&D BY SECTOR AND SEX, 2024

	Ukupno <i>Total</i>				Sa punim radnim vremenom <i>Working full - time</i>		Sa kraćim od punog radnog vremena <i>Working part - time</i>			
	Ukupno Total		u ekvivalentu pune zaposlenosti <i>in full-time equivalent</i>				ukupno <i>total</i>		u ekvivalentu pune zaposlenosti <i>in full-time equivalent</i>	
	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female

UKUPNO	2.253	1.234	1.807,35	1.028,80	1.504	877	749	357	303,35	151,80	TOTAL
Istraživači	1.972	1.053	1.574,95	880,10	1.299	745	673	308	275,95	135,10	Researchers
Tehničko osoblje	163	93	140,30	83,90	123	76	40	17	17,30	7,90	Technicians
Ostalo osoblje	118	88	92,10	64,80	82	56	36	32	10,10	8,80	Other supporting staff
POSLOVNI SEKTOR	258	172	219,10	157,10	189	139	69	33	30,10	18,10	BUSINESS SECTOR
Istraživači	175	122	157,90	119,10	145	111	30	11	12,90	8,10	Researchers
Tehničko osoblje	57	28	41,50	21,40	30	16	27	12	11,50	5,40	Technicians
Ostalo osoblje	26	22	19,70	16,60	14	12	12	10	5,70	4,60	Other supporting staff
VISOKO OBRAZOVANJE	1.912	1.007	1505,25	816,70	1.232	683	680	324	273,25	133,70	HIGHER EDUCATION
Istraživači	1.730	887	1350,05	717,00	1.087	590	643	297	263,05	127,00	Researchers
Tehničko osoblje	100	59	92,80	56,50	87	54	13	5	5,80	2,50	Technicians
Ostalo osoblje	82	61	62,40	43,20	58	39	24	22	4,40	4,20	Other supporting staff
DRŽAVNI SEKTOR	83	55	83,00	55,00	83	55	-	-	-	-	GOVERNMENT SECTOR
Istraživači	67	44	67,00	44,00	67	44	-	-	-	-	Researchers
Tehničko osoblje	6	6	6,00	6,00	6	6	-	-	-	-	Technicians
Ostalo osoblje	10	5	10,00	5,00	10	5	-	-	-	-	Other supporting staff
NEPROFITNI SEKTOR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Istraživači	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Researchers
Tehničko osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Technicians
Ostalo osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Other supporting staff

2. ZAPOSLENI NA POSLOVIMA IR PREMA SEKTORIMA, NAUČNOJ OBLASTI I POLU U 2024.

PERSONS ENGAGED IN R&D BY SECTOR, FIELD OF SCIENCE AND SEX, 2024

	Ukupno/ Total		Istraživači Researchers		Tehničko osoblje Technicians		Ostalo osoblje Other supporting staff		
	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	
UKUPNO	2.253	1.234	1.972	1.053	163	93	118	88	TOTAL
Prirodne nauke	391	190	357	170	33	19	1	1	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	579	285	443	201	78	36	58	48	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	389	272	349	241	17	15	23	16	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	80	46	70	37	10	9	0	0	Agricultural sciences
Društvene nauke	360	194	333	174	15	10	12	10	Social sciences
Humanističke nauke	454	247	420	230	10	4	24	13	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
POSLOVNI SEKTOR	258	172	175	122	57	28	26	22	BUSINESS SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	112	67	58	39	45	19	9	9	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	115	99	91	79	11	9	13	11	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	16	0	16	0	0	0	0	0	Social sciences
Humanističke nauke	15	6	10	4	1	0	4	2	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
VISOKO OBRAZOVANJE	1.912	1.007	1.730	887	100	59	82	61	HIGHER EDUCATION
Prirodne nauke	391	190	357	170	33	19	1	1	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	467	218	385	162	33	17	49	39	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	191	118	191	118	0	0	0	0	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	80	46	70	37	10	9	0	0	Agricultural sciences
Društvene nauke	344	194	317	174	15	10	12	10	Social sciences
Humanističke nauke	439	241	410	226	9	4	20	11	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
DRŽAVNI SEKTOR	83	55	67	44	6	6	10	5	GOVERNMENT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	83	55	67	44	6	6	10	5	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

3. ZAPOSLENI NA POSLOVIMA IZ PREMA SEKTORIMA I NAUČNOJ OBLASTI, IZRAŽENI EKVIVALENTOM PUNE ZAPOSLENOSTI U 2024.

PERSONS ENGAGED IN R&D BY SECTOR AND FIELD OF SCIENCE, EXPRESSED IN FULL-TIME EQUIVALENT, 2024

	Ukupno <i>Total</i>		Istraživači <i>Researchers</i>		Tehničko osoblje <i>Technicians</i>		Ostalo osoblje <i>Other supporting</i>		
	svega <i>all</i>	žene <i>female</i>	svega <i>all</i>	žene <i>female</i>	svega <i>all</i>	žene <i>female</i>	svega <i>all</i>	žene <i>female</i>	
UKUPNO	1.807,35	1.028,80	1.574,95	880,10	140,30	83,90	92,10	64,80	TOTAL
Prirodne nauke	314,90	162,70	283,90	144,20	30,50	18,00	0,50	0,50	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	483,15	239,10	379,75	175,40	64,80	33,40	38,60	30,30	<i>Engineering and Technology</i>
Medicina i zdravstvo	288,90	213,80	258,90	190,80	12,00	11,00	18,00	12,00	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivreda	80,00	46,00	70,00	37,00	10,00	9,00	0,00	0,00	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	283,20	159,80	256,20	139,80	15,00	10,00	12,00	10,00	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	357,20	207,40	326,20	192,90	8,00	2,50	23,00	12,00	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
POSLOVNI SEKTOR	219,10	157,10	157,90	119,10	41,50	21,40	19,70	16,60	BUSINESS SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	99,10	62,10	56,90	38,10	34,50	16,40	7,70	7,60	<i>Engineering and Technology</i>
Medicina i zdravstvo	103,00	89,00	89,00	77,00	6,00	5,00	8,00	7,00	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivreda	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	2,00	0,00	2,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	15,00	6,00	10,00	4,00	1,00	0,00	4,00	2,00	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
VISOKOSKOLSKJE USTANOVE	1.505,25	816,70	1.350,05	717,00	92,80	56,50	62,40	43,20	HIGHER EDUCATION
Prirodne nauke	314,90	162,70	283,90	144,20	30,50	18,00	0,50	0,50	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	384,05	177,00	322,85	137,30	30,30	17,00	30,90	22,70	<i>Engineering and Technology</i>
Medicina i zdravstvo	102,90	69,80	102,90	69,80	0,00	0,00	0,00	0,00	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivreda	80,00	46,00	70,00	37,00	10,00	9,00	0,00	0,00	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	281,20	159,80	254,20	139,80	15,00	10,00	12,00	10,00	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	342,20	201,40	316,20	188,90	7,00	2,50	19,00	10,00	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
DRŽAVNI SEKTOR	83,00	55,00	67,00	44,00	6,00	6,00	10,00	5,00	GOVERNMENT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Engineering and Technology</i>
Medicina i zdravstvo	83,00	55,00	67,00	44,00	6,00	6,00	10,00	5,00	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivreda	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>

4. ISTRAŽIVAČI ZAPOSLENI NA POSLOVIMA IR PREMA GODINAMA STAROSTI I POLU U 2024.

RESEARCHERS ENGAGED IN R&D BY AGE AND SEX, 2024

	Ukupno/ Total		Poslovni sektor <i>Business sector</i>		Visoko obrazovanje <i>Higher education</i>		Državni sektor Government sector		Neprofitni sektor <i>Non - profit sector</i>		
	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	

UKUPNO	1.972	1.053	175	122	1.730	887	67	44	-	-	TOTAL
manje od 25	13	4	1	1	9	3	3	-	-	-	<i>under 25</i>
25-29	177	121	51	42	125	79	1	-	-	-	<i>25-29</i>
30-34	191	113	31	27	156	83	4	3	-	-	<i>30-34</i>
35-39	274	158	20	16	247	136	7	6	-	-	<i>35-39</i>
40-44	275	164	15	10	255	149	5	5	-	-	<i>40-44</i>
45-49	341	164	41	18	280	135	20	11	-	-	<i>45-49</i>
50-54	278	121	10	5	260	113	8	3	-	-	<i>50-54</i>
55-59	209	118	4	3	196	106	9	9	-	-	<i>55-59</i>
60-64	180	81	2	-	169	75	9	6	-	-	<i>60-64</i>
65-69	32	9	-	-	31	8	1	1	-	-	<i>65-69</i>
70 i više	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	<i>70 and older</i>

5. ANGAŽOVANI NA OSNOVU UGOVORA O DJELU ILI AUTORSKOG UGOVORA, NA POSLOVIMA I R PREMA SEKTORIMA I POLU U 2024.

PERSONS HIRED UNDER TEMPORARY SERVICE CONTRACTS AND COPYRIGHT AGREEMENTS IN R&D BY SECTOR AND SEX, 2024

	Ukupno <i>Total</i>				Sa punim radnim vremenom <i>Working full - time</i>		Sa kraćim od punog radnog vremena <i>Working part - time</i>				
	ukupno <i>total</i>		u ekvivalentu pune zaposlenost <i>in full-time equivalent</i>				ukupno <i>total</i>		u ekvivalentu pune zaposlenost <i>in full-time equivalent</i>		
	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ / all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	svega/ all	žene/ female	
UKUPNO	272	128	147,20	71,60	79	41	193	87	68,20	30,60	TOTAL
Istraživači	244	115	136,90	67,50	79	41	165	74	57,90	26,50	Researchers
Tehničko osoblje	25	10	9,50	3,30	-	-	25	10	9,50	3,30	Technicians
Ostalo osoblje	3	3	0,80	0,80	-	-	3	3	0,80	0,80	Other supporting staff
POSLOVNI SEKTOR	48	22	31,00	13,50	6	2	42	20	25,00	11,50	BUSINESS SECTOR
Istraživači	41	20	27,50	12,00	6	2	35	18	21,50	10,00	Researchers
Tehničko osoblje	7	2	3,50	1,50	-	-	7	2	3,50	1,50	Technicians
Ostalo osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Other supporting staff
VISOKO OBRAZOVANJE	222	106	114,20	58,10	71	39	151	67	43,20	19,10	HIGHER EDUCATION
Istraživači	201	95	107,40	55,50	71	39	130	56	36,40	16,50	Researchers
Tehničko osoblje	18	8	6,00	1,80	-	-	18	8	6,00	1,80	Technicians
Ostalo osoblje	3	3	0,80	0,80	-	-	3	3	0,80	0,80	Other supporting staff
DRŽAVNI SEKTOR	2	-	2,00	-	2	-	-	-	-	-	GOVERNMENT SECTOR
Istraživači	2	-	2,00	-	2	-	-	-	-	-	Researchers
Tehničko osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Technicians
Ostalo osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Other supporting staff
NEPROFITNI SEKTOR	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	NON-PROFIT SECTOR
Istraživači	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Researchers
Tehničko osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Technicians
Ostalo osoblje	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	Other supporting staff

6. ANGAŽOVANI NA OSNOVU UGOVORA O DJELU ILI AUTORSKOG UGOVORA, NA POSLOVIMA IR PREMA SEKTORIMA I NAUČNOJ OBLASTI U 2024.

PERSONS HIRED UNDER TEMPORARY SERVICE CONTRACTS AND COPYRIGHT AGREEMENTS IN R&D BY SECTOR AND FIELD OF SCIENCE, 2024

	Ukupno <i>Total</i>		Istraživači <i>Researchers</i>		Tehničko osoblje <i>Technicians</i>		Ostalo osoblje <i>Other supporting staff</i>		
	sv ega/ all	žene/ female	sv ega/ all	žene/ female	sv ega/ all	žene/ female	sv ega/ all	žene/ female	
UKUPNO	272	128	244	115	25	10	3	3	TOTAL
Prirodne nauke	4	2	4	2	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	30	15	30	15	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	37	25	27	20	10	5	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	26	11	26	11	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	105	43	105	43	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	70	32	52	24	15	5	3	3	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
POSLOVNI SEKTOR	48	22	41	20	7	2	-	-	BUSINESS SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	7	2	7	2	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	16	6	16	6	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	25	14	18	12	7	2	-	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
VISOKO OBRAZOVANJE	222	106	201	95	18	8	3	3	HIGHER EDUCATION
Prirodne nauke	4	2	4	2	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	23	13	23	13	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	35	25	25	20	10	5	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	26	11	26	11	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	89	37	89	37	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	45	18	34	12	8	3	3	3	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
DRŽAVNI SEKTOR	2	-	2	-	-	-	-	-	GOVERNMENT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	2	-	2	-	-	-	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

7. ANGAŽOVANI NA OSNOVU UGOVORA O DJELU ILI AUTORSKOG UGOVORA, NA POSLOVIMA I R PREMA SEKTORIMA I NAUČNOJ OBLASTI, IZRAŽENI EKVIVALENTOM PUNE ZAPOSLENOSTI U 2024.

PERSONS HIRED UNDER TEMPORARY SERVICE CONTRACTS AND COPYRIGHT AGREEMENTS IN R&D BY SECTOR AND FIELD OF SCIENCE, IN FULL TIME EQUIVALENT, 2024

	Ukupno <i>Total</i>		Istraživači <i>Researchers</i>		Tehničko osoblje <i>Technicians</i>		Ostalo osoblje <i>Other supporting staff</i>		
	svega <i>all</i>	žene <i>female</i>	svega <i>all</i>	žene <i>female</i>	svega <i>all</i>	žene <i>female</i>	svega <i>all</i>	žene <i>female</i>	
UKUPNO	147,20	71,60	136,90	67,50	9,50	3,30	0,80	0,80	TOTAL
Prirodne nauke	2,00	0,50	2,00	0,50	-	-	-	-	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	17,00	8,50	17,00	8,50	-	-	-	-	<i>Engineering and Technology</i>
Medicinske i zdravstvene nauke	20,20	14,60	18,20	13,60	2,00	1,00	-	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivredne nauke	5,20	2,20	5,20	2,20	-	-	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	74,50	33,20	74,50	33,20	-	-	-	-	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	28,30	12,60	20,00	9,50	7,50	2,30	0,80	0,80	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
POSLOVNI SEKTOR	31,00	13,50	27,50	12,00	3,50	1,50	-	-	BUSINESS SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	5,50	2,00	5,50	2,00	-	-	-	-	<i>Engineering and Technology</i>
Medicinske i zdravstvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	9,00	3,00	9,00	3,00	-	-	-	-	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	16,50	8,50	13,00	7,00	3,50	1,50	-	-	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
VISOKO OBRAZOVANJE	114,20	58,10	107,40	55,50	6,00	1,80	0,80	0,80	HIGHER EDUCATION
Prirodne nauke	2,00	0,50	2,00	0,50	-	-	-	-	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	11,50	6,50	11,50	6,50	-	-	-	-	<i>Engineering and Technology</i>
Medicinske i zdravstvene nauke	18,20	14,60	16,20	13,60	2,00	1,00	-	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivredne nauke	5,20	2,20	5,20	2,20	-	-	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	65,50	30,20	65,50	30,20	-	-	-	-	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	11,80	4,10	7,00	2,50	4,00	0,80	0,80	0,80	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>
DRŽAVNI SEKTOR	2,00	-	2,00	-	-	-	-	-	GOVERNMENT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Natural sciences</i>
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Engineering and Technology</i>
Medicinske i zdravstvene nauke	2,00	-	2,00	-	-	-	-	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>

8. BRUTO DOMAĆI IZDACI ZA IR PREMA SEKTORIMA, NAUČNOJ OBLASTI I VRSTI TROŠKOVA U 2024.

GROSS DOMESTIC EXPENDITURE FOR R&D BY SECTOR, FIELD OF SCIENCE AND TYPE OF COSTS, 2024

u hilj./thousand KM

	Bruto domaći izdaci Gross domestic expenditure	Tekući izdaci Current expenditures			Investicioni izdaci Capital expenditure	
		ukupno total	troškovi rada labour costs	ostali tekući troškovi other current costs		
UKUPNO	67.485	60.275	49.976	10.300	7.209	TOTAL
Prirodne nauke	24.453	22.625	19.891	2.733	1.828	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	22.853	18.765	16.575	2.190	4.088	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	6.622	6.393	3.567	2.827	229	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	907	836	361	476	71	Agricultural sciences
Društvene nauke	4.449	4.266	3.000	1.266	182	Social sciences
Humanističke nauke	8.201	7.390	6.582	808	811	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
POSLOVNI SEKTOR	16.104	13.031	9.589	3.442	3.073	BUSINESS SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	9.823	7.146	6.206	940	2.677	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	5.048	4.978	2.950	2.028	70	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	470	467	33	433	3	Social sciences
Humanističke nauke	764	440	399	41	324	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
VISOKO OBRAZOVANJE	50.597	46.481	40.007	6.474	4.116	HIGHER EDUCATION
Prirodne nauke	24.453	22.625	19.891	2.733	1.828	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	13.030	11.619	10.369	1.250	1.411	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	791	652	237	414	139	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	907	836	361	476	71	Agricultural sciences
Društvene nauke	3.979	3.799	2.966	833	180	Social sciences
Humanističke nauke	7.437	6.950	6.183	768	487	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
DRŽAVNI SEKTOR	784	763	380	384	20	GOVERNMENT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	784	763	380	384	20	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

9. IZVORI FINANSIJSKIH SREDSTAVA UTROŠENIH ZA IR U 2024.

SOURCES OF FINANCIAL FUNDS SPENT ON R&D, 2024

u hilj./thousand KM

	Ukupno <i>Total</i>	Poslovni sektor <i>Business sector</i>	Visoko obrazovanj e Higher education	Državni sektor <i>Governme nt sector</i>	Neprofitni sektor <i>Non - profit sector</i>	
UKUPNO	67.485	16.104	50.597	784	-	TOTAL
Finansijska sredstva iz Federacije BiH	50.011	9.527	40.440	44	-	FUNDS OF FB&H
Budžetska sredstva namijenjena za IR	9.880	82	9.788	10	-	Government funds intended for R&D
Sredstva za IR od fondova, agencija i fondacija FBiH	216	117	99	-	-	Funds of funds, agencies and foundations in FB&H
Sredstva za IR od nižih nivoa vlasti u FBiH	23.506	451	23.024	30	-	Funds of local communities
Sredstva za IR od poslovnih subjekata	7.033	457	6.573	4	-	Funds of business subjects
Sredstva za IR od neprofitnih organizacija FBiH	28	4	24	-	-	Funds of non-profit organisations in FB&H
Sredstva za IR od visokoškolskih ustanova	45	15	30	-	-	Funds of higher education institutions in FB&H
Sredstva za IR od патената, licenci i slično od prodaje u FBiH	9.303	8.403	901	-	-	Funds from patents,licenses, etc.
Ostala sopstvena sredstva	-	-	-	-	-	Other own funds
Sredstva insitucija BiH	50	-	50	-	-	FUNDS OF INSTITUTIONS OF BIH
Sredstva od Ministarstava civilnih poslova	50	-	50	-	-	Funds of Ministries of Civil Affairs B&H
Sredstva od Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih poslova	-	-	-	-	-	Funds of funds, agencies and foundations in B&H
Sredstva od Ministarstva vanjskih poslova	-	-	-	-	-	Funds of Ministry of foreing affairs in B&H
sredstva za IR od fondova, agencija i fondacija na nivou BiH	-	-	-	-	-	Funds of funds, agencies and foundations in B&H
Finansijska sredstva iz RS ili BD	-	-	-	-	-	FUNDS OF THE RS or BD
Sredstva od ministarstava, agencija, fondova iz RS ili DB	-	-	-	-	-	Funds of Ministries of the Republika Srpska or BD
Sredstva od poslovnih subjekata iz RS ili DB	-	-	-	-	-	Funds of business subjects
Ostali izvori sredstava iz RS ili DB	-	-	-	-	-	Other sources of funds from RS or DB
Finansijska sredstva iz inozemstva	17.423	6.577	10.107	740	-	FUNDS FROM ABROAD

10. SREDSTVA ZA ISTRAŽIVANJE I RAZVOJ PREMA PRIMARNIM DRUŠTVENO-EKONOMSKIM CILJEVIMA U 2024.

RESOURCES FOR R&D BY MAJOR SOCIO-ECONOMIC GOALS, 2024

u hilj./thousand KM

	Ukupno <i>Total</i>	Poslovni sektor <i>Business sector</i>	Visoko obrazova nje <i>Higher education</i>	Državni sektor <i>Government sector</i>	Neprofitni sektor <i>Non - profit sector</i>	
UKUPNO	67.485	16.104	50.597	784	-	TOTAL
Istraživanje i eksploatacija Zemlje	-	-	-	-	-	Exploration and exploitation of the Earth Environment
Očuvanje životne sredine	636	20	616	-	-	
Istraživanje i eksploatacija svemira	-	-	-	-	-	Exploration and exploitation of space
Transport, komunikacije i ostale infrastrukture	-	-	-	-	-	Transport, telecommunication and
Energija	5.561	5.561	-	-	-	Energy
Industrijska proizvodnja i tehnologija	365	45	321	-	-	Industrial production and technology
Zdravstvo	7.818	4.576	3.239	4	-	Health
Poljoprivreda	40	40	-	-	-	Agriculture
Obrazovanje	25.039	-	25.039	-	-	Education
Kultura, rekreacija, religija i masovni mediji	591	474	117	-	-	Culture, recreation, religion and mass media
Politički i društveni sistemi, strukture i procesi	2.738	-	2.738	-	-	Political and social systems, structures and processes
Opće unapređenje znanja	24.697	5.389	18.527	780	-	General advancement of knowledge
Obrana	-	-	-	-	-	Defense

11. BROJ ISTRAŽIVAČKO-RAZVOJNIH RADOVA PREMA NAUČNOJ OBLASTI I VRSTI ISTRAŽIVANJA, 2024.

NUMBER OF R&D WORKS BY FIELD OF SCIENCE AND TYPE OF RESEARCH, 2024

	Ukupno Total	Vrsta istraživanja Type of research			
		fundamentalna fundamental	primjenjena applied	razvojna experimental development	
UKUPNO	632	260	256	116	TOTAL
Prirodne nauke	78	65	11	2	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	211	44	146	21	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	150	72	16	62	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	6	6	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	150	44	76	30	Social sciences
Humanističke nauke	36	28	7	1	Humanities
Multidisciplinarne nauke	1	1	-	-	Multidisciplinary sciences
POSLOVNI SEKTOR	149	26	46	77	BUSINESS SECTOR
Prirodne nauke	5	5	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	24	7	2	15	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	79	4	13	62	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	2	2	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	24	-	24	-	Social sciences
Humanističke nauke	15	8	7	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences
VISOKO OBRAZOVANJE	456	207	210	39	HIGHER EDUCATION
Prirodne nauke	73	60	11	2	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	187	37	144	6	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	44	41	3	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	4	4	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	126	44	52	30	Social sciences
Humanističke nauke	21	20	-	1	Humanities
Multidisciplinarne nauke	1	1	-	-	Multidisciplinary sciences
DRŽAVNI SEKTOR	27	27	-	-	GOVERNMENT SECTOR
Prirodne nauke	-	-	-	-	Natural sciences
Inženjerstvo i tehnologija	-	-	-	-	Engineering and Technology
Medicinske i zdravstvene nauke	27	27	-	-	Medical and Health sciences
Poljoprivredne nauke	-	-	-	-	Agricultural sciences
Društvene nauke	-	-	-	-	Social sciences
Humanističke nauke	-	-	-	-	Humanities
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	Multidisciplinary sciences

12. JEDINICE KOJE SE BAVE ISTRAŽIVANJEM I RAZVOJEM, 2024.

R&D UNITS BY SECTOR, 2024

	Ukupno <i>Total</i>	Poslovni sektor <i>Business sector</i>	Visoko obrazovanje <i>Higher education</i>	Državni sektor <i>Government sector</i>	Neprofitni sektor <i>Non - profit sector</i>	
--	------------------------	--	--	--	--	--

UKUPNO	48	13	33	2	-	TOTAL
Prirodne nauke	4	-	4	-	-	<i>Natural sciences</i>
Inženjstvo i tehnologija	12	5	7	-	-	<i>Engineering and Technology</i>
Medicinske i zdravstvene nauke	9	4	3	2	-	<i>Medical and Health sciences</i>
Poljoprivredne nauke	1	-	1	-	-	<i>Agricultural sciences</i>
Društvene nauke	14	1	13	-	-	<i>Social sciences</i>
Humanističke nauke	8	3	5	-	-	<i>Humanities</i>
Multidisciplinarne nauke	-	-	-	-	-	<i>Multidisciplinary sciences</i>

Podaci su rezultat statističke obrade godišnjih izvještaja prikupljenih od poslovnih subjekata koji su obavljali djelatnosti istraživanja i razvoja u Federaciji Bosne i Hercegovine u referentnoj godini i to od poslovnog sektora na godišnjem izvještaju o istraživanju i razvoju za poslovni sektor (obrazac IR-1), od visokoškolskih ustanova na godišnjem izvještaju o istraživanju i razvoju (obrazac IR-2) i od državnog sektora i neprofitnih organizacija (obrazac IR-3).

Data issued here are the result of statistical processing of annual reports collected from business entities engaged in the research and development activity in Federation of B&H during reference year, as follows: from business sector through the Annual Report on Research and Development for Business Entities (form IR-1), from institutions of higher education through the Annual Report on Research and Development for Higher Education Institutions (form IR-2), and from government and non-profit sector (form IR-3).

Metodologija za sprovođenje istraživanja je usklađena sa međunarodnim standardima koje je postavio OECD i objavio u priručniku Frascati Manual (The Measurement of Scientific and Technological Activities – Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development – Frascati Manual, 2002 i revidirana izdanja 2007 i 2015. godine; izdavač: OECD).

Methodology used while conducting this survey is harmonised with the international standards which the OECD established and published in the Frascati Manual (The Measurement of Scientific and Technological Activities – Proposed Standard Practice for Surveys of Research and Experimental Development–Frascati Manual, 2002 and revised editions 2007 and 2015; publisher: Organisation for Economic Cooperation and Development).

DEFINICIJE

Naučna istraživanja su teorijski ili eksperimentalni rad koji se preduzima radi sticanja novih naučnih saznanja i povećanja sveukupnog ljudskog znanja. Naučnim istraživanjima se smatraju osnovna i primijenjena istraživanja.

DEFINITION

Scientific research activity refers to theoretical or experimental work undertaken to acquire new scientific knowledge and to increase overall human knowledge. Scientific research refers to basic and applied research.

Osnovna (fundamentalna, bazična) istraživanja obuhvataju ona istraživanja koja povećavaju opšti fond naučnih činjenica i znanja i koja određuju nova područja ljudskog znanja i spoznaja, ali koja nemaju ili ne moraju imati direktnu praktičnu primjenu dobijenih rezultata. Osnovna istraživanja otkrivaju pojave, procese, uzročno-posljedične veze i zakonitosti u prirodi, društvu i ljudskom mišljenju, i to, prije svega, radi unapređenja ljudskog znanja i stvaranja bazičnog znanja, koja dalje služe kao osnova za primijenjena i razvojna istraživanja i ona nemaju direktne komercijalne ciljeve.

Basic (fundamental) research refers to research that increases the general fund of scientific facts and knowledge, also defining new areas of human knowledge and understanding, but which does not have or does not have to have direct practical application of the results obtained. Basic research reveals phenomena, processes, causal relationships and laws of nature, society and human thinking, and, above all, which aim to advance human knowledge and creation of the basic knowledge, which further serve as a basis for applied and development research. It has no direct commercial objectives.

Primijenjena (aplikativna) istraživanja su teorijski ili eksperimentalni rad koji se preduzima radi sticanja novih znanja, a koji je usmjeren na rješavanje nekog praktičnog zadatka, odnosno ostvarenje nekog praktičnog cilja. Primijenjena istraživanja proširuju i produbljuju postojeća znanja radi rješavanja određenih problema. Ono se preduzima ili radi ispitivanja moguće primjene rezultata fundamentalnih istraživanja ili utvrđivanja novih metoda ili postupaka za postizanje unaprijed određenog cilja. Primijenjena istraživanja su, prema tome, usmjerena na otkrivanje novih naučnih znanja, primjenu tih znanja u svrhu realizacije određenih komercijalnih ciljeva.

Applied (application) research refers to experimental or theoretical work undertaken in order to acquire new knowledge, aimed at solving a practical task or achieving a practical goal. Applied research expands and deepens the existing knowledge in order to solve specific problems. It is carried out in order to investigate possible application of results of fundamental research or to establish new methods or procedures to be used to achieve a predefined goal. Therefore, applied research is focused towards the discovery of new scientific knowledge and application of the knowledge in order to achieve certain commercial objectives.

Razvojna (stručna) istraživanja, odnosno eksperimentalni razvoj je sistematski rad, utemeljen na znanjima stečenim osnovnim ili primijenjenim istraživanjima, odnosno praktičnom iskustvu, koje je, prije svega, usmjereno na uvođenje novih ili znatno poboljšanje postojećih postupaka, proizvoda i usluga. To su svi postupci koji se javljaju između izuma i proizvodnje: eksperimentiranja na crtežu i razvoj prototipova, eksperimenti, pilot-projekti, modeli, nova rješenja. Ova istraživanja imaju izrazito praktični cilj, njihovo osnovno obilježje je jasna namjena, te direktna i brzo postignuta korist u nekom uskom području. Razvojna istraživanja se još nazivaju i tehnološka usavršavanja.

Naučnoistraživački rad je sistematska stvaralačka aktivnost kojom se primjenom naučnih metoda stiču nove naučne spoznaje, odnosno stvaralački koristi postojeće znanje za nove primjene. To je stvaralački rad na osvajanju novih znanja, a cilj mu je podizanje opšteg civilizacijskog nivoa društva i korišćenje tih znanja u svim oblastima društveno-ekonomskog razvoja. Naučnoistraživačkim radom se bave naučnici i istraživači koji su izabrani u odgovarajuća naučna, naučno-nastavna i istraživačka zvanja.

Poslovni sektor obuhvata preduzeća (privredne subjekte) i organizacije čija je primarna djelatnost tržišna proizvodnja robe i usluga i njihova prodaja po ekonomskim cijenama, kao i istraživačko-razvojne jedinice u sastavu preduzeća.

Visoko obrazovanje obuhvata univerzitete sa jedinicama u sastavu, fakultetima, akademijama, naučno-istraživačkim institutima bez obzira na izvore finansiranja/financiranja i pravni status. Ovom sektoru pripadaju i istraživački instituti i klinike koje su pod neposrednom kontrolom ili upravom visokoškolske ustanove.

Državni sektor obuhvata organizacije, službe i druga tijela osim visokog obrazovanja, koja društvu pružaju one besplatne usluge koje se po tržišnim uslovima ne bi mogle obezbijediti, a predstavljaju izraz ekonomske i socijalne politike društva; prema definiciji ovaj sektor obuhvata aktivnosti administracije, odbrane i reguliranja javnog reda; zdravstvo, obrazovanje, kulturu i druge društvene usluge.

Sektor neprofitnih organizacija obuhvata netržišne privatne neprofitne organizacije koje domaćinstvima pružaju usluge bez naplate ili po niskoj cijeni. Ove organizacije mogu biti osnovane od strane udruženja građana radi obezbjeđenja robe i usluga za članstvo udruženja ili radi opće svrhe.

Istraživači su stručnjaci angažirani na stvaranju novih znanja, metoda i sistema, te provođenju istraživačkih projekata.

Development (professional) research, that is, experimental development, represents systematic work, based on the knowledge acquired through basic or applied research or practical experience, which is primarily focused on the introduction of new or significantly improved existing processes, products and services. These are all actions that occur between invention and production: experiments on drafts and development of prototypes, experiments, pilot projects, models, new solutions. These researches have a very practical objective, their main feature is a clear purpose and direct benefit achieved quickly and in a very narrow field. Developmental research is also called technological advancement.

Scientific research is a systematic creative activity that aims to gain new scientific insights through the application of scientific methods, that is, creative use of the existing knowledge for new applications. This is creative work on the acquirement of new knowledge, and the goal is to raise the general level of civilisation of society and to use this knowledge in all areas of socio-economic development. Scientific research is carried out by scientists and researchers who were elected in the appropriate scientific, scientific-teaching and research positions.

Business sector covers enterprises (business entities) and organisations whose primary activity is the market production of goods and services and their sale at economically significant prices, as well as research and development units in the composition of enterprises.

Higher education covers universities with units in composition, faculties, academies and scientific research institutes, regardless of their funding sources and legal status. This sector also covers research institutes and clinics that are under the direct control or administration of higher education institutions.

Government sector covers organisations, services and other bodies, except higher education, that provide the society with free common services, which could not be provided under market conditions and which represent an expression of the socio-economic policy of the society; by definition, this sector covers activities of administration, defense and public order; health care, education, culture, recreation and other social services.

Sector of non-profit organisations covers non-market private non-profit organisations which provide households with services free of charge or at low prices; these organisations may be established by associations of citizens in order to provide association members with goods and services or for the general purpose.

Researchers are professionals engaged in the creation of new knowledge, methods and systems, and also in the management of the projects concerned.

Stručni saradnici su zaposleni sa visokim obrazovanjem, koji direktno učestvuju sa istraživačima pri izvršavanju istraživačko - razvojnih zadataka, ali nisu nosioci istraživačko – razvojnih projekata.

Tehničko osoblje su zaposleni koji obavljaju tehnički dio istraživačko - razvojnog zadatka, pod nadzorom istraživača. Stepenn obrazovanja je u pravilu srednji, ali može biti i viša i visoka škola, u zavisnosti od standardizacije tehničkih zadataka.

Rukovodeće osoblje su zaposleni koji se veći dio radnog vremena bave upravljačko – organizacijskim poslovima; u suprotnom se razvrstavaju među istraživače ili stručno osoblje.

Drugo osoblje (pomoćno) su zaposleni koji obavljaju sekretarske i druge administrativne poslove (administrativno osoblje koje se uglavnom bavi finansijskim/financijskim i kadrovskim poslovima i uopće administracijom), ako je njihov rad direktno povezan sa istraživačko - razvojnim projektima. Tu se uključuju pod istim uslovima i rukovodioci mašina i uređaja i industrijski proizvođači i sastavljači.

Ekvivalent pune zaposlenosti se izračunava za osobe koje rade kraće od punog radnog vremena na poslovima istraživanja i razvoja. Zaposleni sa punim radnim vremenom odgovaraju jedinici ekvivalenta pune zaposlenosti.

Ukupni izdaci za istraživanje i razvoj koji obuhvataju sva finansijska/financijska sredstva potrošena za istraživanje i razvoj čine:

1) tekući izdaci (troškovi) koji obuhvataju:

a) troškove rada i troškove naknada zaposlenima (bruto plaće i naknade bruto plaća za sve zaposlene u IR djelatnosti; druge naknade zaposlenima u IR, npr. stipendije, nagrade i ostalo.

b) ostale tekuće troškove (materijalne troškove na istraživačko-razvojni rad, sirovine, materijal, energija; isplate na osnovu ugovora o djelu i autorskih ugovora; dnevnice, putne troškove, reprezentaciju i druge izdatke.

2) investicijski izdaci koji obuhvataju izdatke za zemljište i građevinske objekte; mašine i opremu; patente, licence, studije i projekte; softver i hardver (koji podrazumijeva ukupne troškove vezane za nabavku računara, uređaja, sistema, komponenti i opreme, kao i troškove nabavke ili razvijanja softvera za vlastite potrebe) i ostale izdatke.

Research associates are employees with completed higher education, who directly participate alongside researchers in the performing research and development activities.

Technicians are employees who perform the technical part of the research and development task, under the supervision of researchers. Education level is generally secondary, but may be higher, depending on the standardisation of technical tasks.

Management refers to employees dealing mainly with managerial and organisational tasks. Otherwise, they should be classified in the category of "researchers" or "research associates".

Other supporting personnel are employees performing secretarial and other administrative tasks, insofar as their activities are a direct service to research and development projects. This category includes also, under the same provisions, plant and machine operators, and industrial manufacturers and assemblers.

Full-time equivalent was calculated for persons who were engaged shorter than full-time employment on research and development jobs. Full-time equivalent for persons engaged in full-time employment on R&D is equal to the unit of full time equivalent.

Total expenditures for research and development, which includes all funds expended for research and development, are:

1) current expenditures (costs) that include:

a) labor costs and costs of compensation of employees (gross salaries and allowances of gross salaries for all those employed on R&D activities, other compensation of those employed in R&D, such as fellowships, awards, and other costs).

b) other current costs (material costs of research and development activities – raw material, energy, payments based on temporary service contracts and copyright agreements, daily wages, travelling allowances, representation and similar, and other costs).

2) Capital expenditures which cover expenditures on land and buildings, machinery and equipment, patents, licences, studies and projects, software and hardware (which means total expenditure on purchase of computers, devices, systems, components and equipment, as well as expenditure on acquisition or development of software for own needs), and other expenditures.

Izdaje Federalni zavod za statistiku, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published by the Institute for Statistics of FBiH, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 20 64 52, Fax: +387 (33) 22 61 51
Elektronska pošta/E-mail: fedstat@fzs.ba, Internetska stranica/Web site: <http://www.fzs.ba>

Odgovorne osobe:

Person responsible:

Haris Karačić, šef odsjeka za statistiku pravosuđa, kulture, inovacija, zdravstva i gender statistika

Head of department for justice, culture, innovation, health and gender statistics

Hidaeta Čolović, pomoćnik direktora Sektora za statistiku stanovništva i društvene statistike

Assistant director of Department for Population and Social Statistics

Po ovlaštenju Vlade Federacije Bosne i Hercegovine

Pomoćnik direktora

Šemso Šurković, dipl.ing.elektrotehnike

By the authorization of the Government of the Federation of Bosnia and Herzegovina

Assistant Director

Šemso Šurković, B.Sc. in Electrical engineering

Saopćenje pripremio: Emir Oruč

Prepared by: Emir Oruč

Molimo korisnike da prilikom korištenja podataka navedu izvor

Users are kindly requested to state the source

Podaci iz ovog saopćenja objavljuju se na internetu

First Release data are published on the Internet